

VLAAMS PARLEMENT

vergadering **C129 – FIN6**

zittingsjaar 2009-2010

Handelingen

Commissievergadering

Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën en Begroting

van 23 februari 2010

INHOUD

Vraag om uitleg van mevrouw Liesbeth Homans tot de heer Philippe Muyters, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport, over de geplande huiskorting als efficiënt middel om stadsvlucht tegen te gaan	3
Vraag om uitleg van mevrouw Patricia De Waele tot de heer Philippe Muyters, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport, over de stand van zaken met betrekking tot de uitvoering van het Paardenwedrennendecreet	7
Vraag om uitleg van de heer Lode Vereeck tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over de vraag van de Europese Commissie aan België tot wetsverandering om het btw-tarief op nieuwbouw en de bijhorende grond gelijk te schakelen	10
Vraag om uitleg van de heer Lode Vereeck tot de heer Philippe Muyters, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport, over de eigen inning van de verkeersbelasting vanaf 2011 en de beslissing van de Vlaamse Regering van 15 januari 2010	15
Vraag om uitleg van de heer Lode Vereeck tot de heer Philippe Muyters, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport, over de door de Vlaamse overheid betaalde verwijlintresten	21

■

Voorzitter: de heer Eric Van Rompuy

Vraag om uitleg van mevrouw Liesbeth Homans tot de heer Philippe Muyters, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport, over de geplande huiskorting als efficiënt middel om stadsvlucht tegen te gaan

De voorzitter: Mevrouw Homans heeft het woord.

Mevrouw Liesbeth Homans: Voorzitter, minister, collega's, ik heb een soortgelijke vraag gesteld in de commissie Wonen. Ik wilde deze vraag in deze commissie laten agenderen omdat de minister bevoegd voor Wonen, of althans haar vervanger, heeft geantwoord binnen de lijnen van haar bevoegdheidsdomein, zijnde Wonen.

Ik las in het Vlaamse regeerakkoord dat men het systeem van het klein beschrijf wil omvormen tot een zogenaamde huiskorting. Klein beschrijf wil zeggen dat men bij de aankoop van een woning geen 10 percent registratierechten betaalt, maar slechts 5 percent. Ik ben ervan overtuigd dat deze hervorming kan worden aangegrepen als een efficiënt middel om de stadsvlucht tegen te gaan. Om voor het klein beschrijf in aanmerking te komen, mag men een kadastraal inkomen (KI) hebben van maximaal 745 euro.

Ik heb de cijfers opgevraagd bij de Administratie van het kadaster, de registratie en de domeinen (AKRED): het gemiddelde KI voor de stad Antwerpen bedraagt 1045 euro. Ik heb berekend dat slechts 26 percent van alle woongelegenheden op het grondgebied van de stad Antwerpen in aanmerking komt voor een klein beschrijf. Dit geldt natuurlijk niet alleen voor de stad Antwerpen: Gent heeft een gemiddeld KI van 900 euro, in Mechelen is dat 845 euro. Ook daar is het aantal woningen dat in aanmerking komt voor 5 percent minder registratierechten beduidend lager dan elders in Vlaanderen.

Als stedeling wil ik ervoor pleiten om in het systeem van de huiskorting geen rekening meer te houden met het KI. Ik wil vragen om te onderzoeken of het KI gedifferentieerd kan worden toegepast. Men zou een onderscheid kunnen maken voor een woning gelegen in een stad en een woning gelegen elders in Vlaanderen. Er zou ook met andere criteria rekening kunnen worden gehouden, bijvoorbeeld de ouderdom van het huis. Maar ik ben mij ervan bewust dat dit niet sluitend is. Men zou dit kunnen koppelen aan een aantal inkomensvoorwaarden.

Minister, ik neem aan dat u als minister van Financiën en Begroting een voortrekkersrol zult spelen in dit dossier. Met welke criteria zult u rekening houden? Ik ben mij ervan bewust dat er nog een fase van onderzoek aan zal moeten voorafgaan. We zijn nog niet op het einde van de rit. Deelt u mijn analyse dat huiskorting een efficiënt middel kan zijn om de stadsvlucht tegen te gaan? Wij hebben in het regeerakkoord gezegd dat dit op het gebied van Wonen en Stedenbeleid een prioriteit is. Wij kunnen nu al beginnen na te denken over hoe we dat kunnen doen. Zou u mij, ook al is het vroeg dag, kunnen zeggen wanneer dat ongeveer zou kunnen worden ingevoerd?

De voorzitter: De heer Van den Heuvel heeft het woord.

De heer Koen Van den Heuvel: Ik sluit mij graag aan bij de vraag van mevrouw Homans. Ik ben in eerste instantie een beetje verwonderd over de term 'stadsvlucht'. Ik bekijk de laatste statistieken voor Brussel en ik zie dat de problematiek veeleer is dat er te weinig basisscholen zijn, te weinig sociale woningen, te weinig plaatsen in de kinderopvang. In Antwerpen is de evolutie de laatste jaren omgekeerd. Ook in Antwerpen zijn er meer inwoners. Gelukkig maar, zou ik zeggen. De stadsvlucht die wij in de jaren tachtig en negentig hebben gekend, moeten wij nu nuanceren.

Toch is er nood aan een modernisering of actualisering van onze belastingen op het woningbezit. Wij hebben al in de vorige legislatuur gezegd dat het goed zou zijn om tot een actualisering of vereenvoudiging te komen van de systemen van het abatement en van het klein beschrijf. Die verhouden zich als broer en zus tegenover elkaar. Maar er zijn toch andere criteria, die niet altijd even eenduidig zijn. Het is soms ook discriminerend. Wij

konden tijdens de vorige legislatuur het initiatief nemen om dat allemaal een beetje socialer te maken. De behoefte aan een globale aanpak om abattement en klein beschrijf bij elkaar te nemen is groot.

De huiskorting staat nu gelukkig in het regeerakkoord. Daarbij komt de verouderde appreciatie van de woning. 40 jaar oud is het ondertussen, denk ik. Ook daar zijn een aantal scheefftrekkingen gegroeid. Wij staan daar voor een immense opdracht om orde op zaken te stellen. Minister, hoe denkt u dat probleem de volgende maanden aan te pakken? Vergeet toch niet om de huidige instrumenten, klein beschrijf en abattement, te vereenvoudigen.

De voorzitter: Mevrouw De Waele heeft het woord.

Mevrouw Patricia De Waele: Ik kan mij in grote mate aansluiten bij de opmerkingen van de heer Van den Heuvel. Stadsvlucht is niet alleen op fiscale wijze op te lossen. Als we spreken over stadsvlucht, zoals mevrouw Homans het definieert, dan heeft dat heel wat te maken met de leefbaarheid en de veiligheid in de stad. Men mag niet vergeten dat wie in een stad woont daar heel wat voordelen heeft. Er zijn heel wat voorzieningen. Er is een aanbod van cultuur, van onderwijsinstellingen, soms van een universiteit. Er is ook aanbod van sport en werk. Dat is allemaal geconcentreerd in de steden. Dat heeft men niet op het platteland of in buitengebieden. Men betaalt daar ook wat voor. Daardoor wordt de waarde van de woningen of de panden wat hoger geschat.

Het probleem fiscaal oplossen, dat zal een zeer moeilijke oefening zijn. Er is ook een federaal onderdeel aan verbonden. U zult rond de tafel moeten gaan zitten met uw collega's van de overkant. Als we de eigendommen in de steden, of althans in de grootsteden, fiscaal willen bevoordelen, wat gaan we dan doen met de eigendommen in de buitengebieden, die dan op de een of andere manier met nadelen worden geconfronteerd: weinig comfort, weinig voorzieningen? Wordt dat fiscaal in rekening gebracht? Die balans zal in overweging moeten worden genomen. Wij moeten zeer voorzichtig bekijken welke doelstelling wij willen bereiken en of we daarvoor wel de juiste tools gebruiken.

De voorzitter: De heer Tack heeft het woord.

De heer Erik Tack: Voorzitter, ik begrijp de vraag van mevrouw Homans niet zo goed. Ik vraag me al af of er wel degelijk stadsvlucht is. Er is natuurlijk migratie: mensen verlaten de stad en mensen komen de stad in. Maar ik veronderstel dat mevrouw Homans bedoelt dat er meer mensen de stad verlaten dan dat er mensen naar de stad komen wonen. Ik veronderstel dat zij bedoelt dat de steden inkrimpen.

Ik denk dat het tegendeel waar is. Het is waar dat er in veel steden stadsvlucht is geweest. Mensen die wat meer middelen hadden, verlieten om allerhande redenen de stad, waarschijnlijk niet het minst omdat er steeds meer migranten de steden zijn komen bevolken. In de stad waar ik woon, was dat zeker het geval. Het stadsbeeld is gewijzigd. Sommige mensen hadden dat niet graag, men mag daarover denken wat men wil. De conclusie is dat nogal wat mensen onder andere om die reden de stad hebben verlaten.

Nu krijgen we de omgekeerde beweging: de steden groeien opnieuw. Kijk naar de bevolking in Antwerpen. De cijfers daarover werden recent bekendgemaakt. Dat is ook het geval in Ronse. We krijgen een groeiende groep migranten. Die mensen maken meer kinderen. De steden worden opnieuw groter. Ze worden niet alleen groter, ze worden ook armer.

Mevrouw Homans, u wilt blijkbaar die huiskorting invoeren om die woningen beter aan de man te kunnen brengen. Dat zijn meestal kleinere woningen. De mensen die in die woningen komen wonen, hebben meestal een beperkter inkomen. Wij zullen de verarming nog doen toenemen. Juist wanneer de steden verarmen, moet je proberen andere mensen terug naar de steden te lokken. Zo kun je de steden opnieuw welvarender maken, en kunnen de steden meer belastingen innen om meer beleid te voeren. Mevrouw Homans, u slaat de bal mis.

De voorzitter: Mevrouw Hostekint heeft het woord.

Mevrouw Michèle Hostekint: Voorzitter, ik sluit mij graag aan bij de vraag omdat ik toch een beetje verwonderd ben over wat de laatste spreker zegt. Los van het feit dat ik hier niet de discussie wil voeren over wat nu precies de definitie is van stadsvlucht en hoe groot die al dan niet zou zijn, blijft het een feit dat jonge mensen zodra ze een gezin stichten heel vaak de stad ontvluchten omdat een grote woning er niet betaalbaar is. Als mensen een grotere huisvesting nodig hebben, is dat vaak een probleem in de stad. We moeten vooral voor jonge gezinnen het wonen in de steden aanmoedigen en stimuleren. De huiskorting moet vooral tot doel hebben om zoveel mogelijk mensen in staat te stellen een eigen woning te verwerven. We moeten vooral daarover discussiëren. In die zin interesseert het mij, minister, wat de stand van zaken is in dit dossier.

De voorzitter: De heer Strackx heeft het woord.

De heer Felix Strackx: Minister, ik ben het fundamenteel oneens met zowel mevrouw Homans als met u. In uw beleidsbrief las ik dat u het klein beschrijf voorstelt als een sociale maatregel. Ik heb het klein beschrijf nooit als een sociale maatregel aangevoeld. Het heeft volgens mij veel meer, zo niet alles, te maken met het huis, met de woning, en minder met de inwoners. Ik weet dat er een klein sociaal aspect aan vastzit: als je meer kinderen hebt, mag het KI wat hoger zijn.

Het klein beschrijf is nooit bedoeld als sociale maatregel, maar als een maatregel om verkrotting tegen te gaan. Daarom ben ik bang dat men dit nu zou veranderen. Ik vrees dat er dan minder woningen zullen worden gerenoveerd. Dat wil niet zeggen dat ik niet wil dat er een bijkomende sociale maatregel is in die huiskorting. Maar ik wil er toch voor waarschuwen het klein beschrijf zomaar los te laten. Ik weet ook wel dat het KI niet altijd klopt. De ontvanger van de registratie moet onderzoeken of het KI nog wel klopt. Ik vrees dat er minder oude en totaal verouderde woningen zullen worden gekocht, en dat er minder woningen zullen worden gerenoveerd als we het klein beschrijf loslaten.

De heer Eric Van Rompuy: Mevrouw Homans, wat bedoelt u juist met huiskorting? Is dat een korting op de registratierechten?

Mevrouw Liesbeth Homans: ‘Huiskorting’ is de term die wordt gebruikt zowel in het regeerakkoord als in de beleidsnota. Dat is het klein beschrijf zoals het nu bestaat, omgevormd tot de huiskorting door de verlaging van de registratierechten.

De heer Eric Van Rompuy: We moeten het eens zijn over dat begrip, want het is niet zo duidelijk.

Minister Philippe Muylers: Vandaag bestaan de registratierechten, en in bepaalde gevallen kun je komen tot een klein beschrijf, en dan heb je lagere registratierechten. In het regeerakkoord wordt gezegd dat het KI daarvoor vandaag geen goede maatstaf is.

We moeten komen tot andere criteria. Het regeerakkoord noemt in dat verband de woonoppervlakte en de gezinsmodulatie. Ik heb in de beleidsnota gesteld dat we ons wel tot de initiële doelgroep moeten richten. Goedkopere woningen zijn dikwijls de woningen die in het bezit zijn van de mindervermogenden. Daar kun je iets extra doen in de registratierechten.

Ik vind het heel belangrijk dat je, door het KI als richtpunt te verlaten, geen oversijpeleffect creëert. Hiervoor moet je enkel die verlaagde registratierechten gebruiken. Je moet de huiskorting gebruiken voor lagere registratierechten, en niet voor andere punten waarvoor het KI wordt gebruikt, bijvoorbeeld de onroerende voorheffing.

Mevrouw Homans, huiskorting zou zeker een middel kunnen zijn om de stadsvlucht op te lossen. Ik zeg ‘zou’ omdat dit een klein element is. Er spelen in stadsvlucht nog vele andere zaken mee. Ik ben echter niet verantwoordelijk voor stedelijk beleid, wel voor fiscaliteit. Dit is een klein element in de fiscaliteit dat zou kunnen meespelen.

Ik wil wel dat we de parameters gemoduleerd gebruiken. We moeten er heel goed voor zorgen dat het eenvoudig blijft. Als we een heel complexe maatregel maken en dit heel zwaar

gaan hervormen, moeten we goed onderzoeken welke eenvoudig te hanteren parameters we het best aanhouden om tot de juiste resultaten te komen.

Ik heb daarvoor al een onderzoek gevraagd. U weet dat het Steunpunt Fiscaliteit en Begroting tijdens de vorige regeringsperiode al iets maakte over abbatementen en klein beschrijf. De heer Van den Heuvel had het erover. Dat is een goede basis voor een verfijnd onderzoek naar wat we in het regeerakkoord hebben geschreven. Ik zal daarover met mijn collega, de Vlaamse minister van Wonen, overleg plegen zodra dat werk is afgewerkt en gekend is.

Het klein beschrijf vervangen door een huiskorting kan alleen als er een maatschappelijk draagvlak voor is. Mevrouw Homans, u vroeg naar een termijn. Dit is een gevoelig punt. Je moet goed weten wat je wilt bereiken. Dan moet je de parameters kiezen. En dan moet je zorgen voor een draagvlak. Ik zal de maatregel die ik samen met mijn collega, de minister van Wonen, vanuit het Steunpunt Fiscaliteit en Begroting krijg, voorleggen aan het veld, zowel het professionele veld als het middenveld, om te zien wat de maatschappelijke gevolgen zijn. Daarom wil ik mij vandaag nog niet vastpinnen op een concrete datum.

Mevrouw De Waele, wat u zegt, verbaast me. Vooral omdat ik in de vergadering van de commissie Wonen van 21 januari 2010 lees dat u toen zei: “Ik heb in deze commissie al eerder aangehaald dat de enige manier om stadsvlucht tegen te gaan het geven van fiscale stimuli is. De prijzen voor woningen en appartementen zijn bijzonder hoog. Extra fondsen vrijmaken om hier en daar wat stadsprojecten te subsidiëren, is niet de manier om stadsvlucht tegen te gaan. De enige manier om dat te doen, is iets doen aan de fiscaliteit.” Maar wellicht bedoelde u iets anders dan wat u nu hebt gezegd. U zei daarnet dat u fiscaliteit en stadsvlucht niet ziet samengaan. Dat leek mij wat contradictorisch.

De voorzitter: Mevrouw Homans heeft het woord.

Mevrouw Liesbeth Homans: Minister, ik wil reageren op enkele collega's. Mevrouw De Waele, ik heb niet gezegd dat de huiskorting hét middel is tegen de stadsvlucht, ik heb gezegd dat het een middel kan zijn. Ik heb ook niet gevraagd dat de steden zouden worden bevoordeeld. Ik heb er enkel voor gepleit om de steden niet per definitie te discrimineren zoals het nu gebeurt. Het is gewoon een feit dat het KI, de fictieve huurwaarde van een woning, hoger is in een stad dan elders in Vlaanderen. Ik denk dat niemand hier aanwezig dat kan ontkennen, dat is gewoon een feit. Zoals het systeem van het klein beschrijf nu is uitgewerkt, worden woningen in steden gediscrimineerd. Er komt nu eenmaal een kleiner aantal woningen in aanmerking voor verlaagde registratierechten.

Mijnheer Tack, uw discours begrijp ik helemaal niet. Ik zei dat ik steden opnieuw aantrekkelijker wil maken voor mensen die zelf willen investeren in een woning. Inderdaad, de steden krijgen meer bewoners, maar jammer genoeg moet een groot deel van die mensen aanspraak maken op een sociale woning. Zij kunnen niet zelf investeren in een woning. Als je de huiskorting omvormt en rekening houdt met het KI en met andere elementen, worden de woningen in de steden opnieuw aantrekkelijker om te kopen door, zoals mevrouw Hostekint zei, gezinnen met jonge kinderen en door mensen die terug naar de stad willen komen wonen.

Minister, ik begrijp dat er moet worden gezocht naar een draagvlak. Ik heb daar alle begrip voor. De bedoeling van deze vraag – en ik denk dat het gelukt is – was dat ik gewoon enkele pijnpunten van de steden wou signaleren. Ik hoop dat er rekening mee wordt gehouden. Ik denk dat je dat het best zo vroeg mogelijk doet en dat men niet moet komen klagen wanneer het al te laat is.

De voorzitter: Mevrouw De Waele heeft het woord.

Mevrouw Patricia De Waele: Ik wil nog even iets verduidelijken. Minister, wat u daarnet las, is inderdaad een opmerking die ik gemaakt heb in de commissie Wonen, maar die is hier lichtjes uit de context gerukt. Het ging specifiek over het feit dat er een Stedenfonds bestaat. Er gaan ontzettend veel middelen naar het Stedenfonds, die op die manier ook ingeschakeld

worden om de stadsvlucht tegen te houden. Ik heb in de commissie de vraag gesteld waarom men zo veel Vlaamse middelen naar de steden doorsluis, terwijl men uiteindelijk ook via fiscale weg al zo veel extra middelen heeft. Maar misschien is de tekst moeilijk te begrijpen. Het verhaal klopt, dat wou ik alleen maar zeggen.

U zult in de Handelingen van die bewuste commissievergadering ook lezen dat ik ervoor gepleit heb dat, wanneer men naar een nieuw of ander nieuw systeem gaat, men zich best baseert op vaste parameters en dat men niet naar variabele parameters kijkt, zoals een gezinssituatie. Dat is een variabele parameter. Het is zeer moeilijk om daar een beleid op toe te spitsen. Maar u bent de baas, minister.

Minister Philippe Muyters: Een oppervlakte is dan ook een variabele parameter, want het aantal vierkante meters kan verschillen zoals het aantal kinderen kan verschillen. Ik betwijfel of dat de goede parameter is. We zullen afwachten wat de studie van het steunpunt oplevert.

Mevrouw Patricia De Waele: U hebt het nu over de oppervlakte, maar een huis groeit natuurlijk niet, tenzij men veranderingen uitvoert.

De heer Felix Strackx: Er zijn hier mijns inziens twee problemen. Ten eerste is het belangrijk dat oudere, ongezonde woningen – in de steden of op het platteland, maakt niet uit – gesaneerd, gerenoveerd en geïsoleerd en dergelijke worden. Natuurlijk. De Vlaamse Regering moet daartoe de juiste maatregelen nemen. Ten tweede is het belangrijk dat zo veel mogelijk mensen, ook mensen met een laag inkomen, een eigen huis kunnen verwerven.

Ik heb de indruk dat de regering die twee dingen samen in één maatregel wil oplossen. Ik vind dat geen goede maatregel.

Minister Philippe Muyters: Het belangrijkste punt dat de regering wil oplossen, is dat de basis om een lager registratierecht toe te kennen, al dateert van 1975, op basis van een inschatting die vandaag niet meer actueel is. Dat huis van 1975 dat u nu beschrijft, is een oud huis waar waarschijnlijk problemen mee zijn. Dat is toen misschien wel ingeschat als een modern en goed huis. Dan is het wel zinvol en nuttig om niet meer het kadastraal inkomen te gebruiken, maar wel een aantal andere parameters.

Mevrouw Liesbeth Homans: In een stad heb je huizen in buurten die vroeger, dus ten tijde van de perequatie van het kadastraal inkomen in 1975, wél floreerden. Maar nu zijn dat jammer genoeg vaak buurten die getroffen zijn door armoede en verkrotting. Men krijgt die huizen niet meer aan de man, omdat de kadastrale inkomens veel te hoog liggen. Dat was de kern van mijn pleidooi, maar blijkbaar heeft Vlaams Belang noch LDD dat begrepen.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

■

Vraag om uitleg van mevrouw Patricia De Waele tot de heer Philippe Muyters, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport, over de stand van zaken met betrekking tot de uitvoering van het Paardenwedrennendecreet

De voorzitter: Minister, collega's, het betreffende voorstel van decreet is in deze commissie besproken in 2003 en 2004 en is uiteindelijk goedgekeurd in de plenaire vergadering. Het was een initiatief van onder meer André Denys.

De Raad van State heeft het decreet twee keer negatief geadviseerd. Uiteindelijk zijn er een aantal bepalingen vernietigd door het Grondwettelijk Hof, omdat dit gepaard gaat met de discussie over wie bevoegd is voor wat. Wij zijn bevoegd voor paardensport en voor de vergunningen enzovoort.

Dat is een heel lang debat geweest, omdat wij met de Kansspelcommissie een hele discussie hebben gehad over wie bevoegd is voor het belastingstelsel op de weddenschappen en het gokken. Dat werd door het toenmalige Agalev en de sp.a smalend 'het gokdecreet' genoemd.

Nu vraagt u de minister naar een stand van zaken, mevrouw De Waele. Ik heb de vraag geagendeerd omdat u er ook in de plenaire vergadering over hebt gesproken, maar dit is natuurlijk een decreet dat een parlementair initiatief was en dat in eindstemming gekomen is, maar dat juridisch onuitvoerbaar is gesteld. Bovendien is het in de tussenperiode een aantal keren op het Overlegcomité gekomen. De toenmalige minister van Financiën Reynders, Guy Verhofstadt en de toenmalige paars-groene regering hebben daar eigenlijk nooit hun medewerking aan willen verlenen. Ik geef dat maar even mee als context.

Ik heb de vraag geagendeerd omdat ik niet wil dat de indruk wordt gewekt dat dit niet meer bespreekbaar zou zijn in dit parlement. Eigenlijk gaat het over de uitvoering van een decreet waar de minister niet verantwoordelijk voor kan worden gesteld.

Mevrouw De Waele heeft het woord.

Mevrouw Patricia De Waele: Voorzitter, ik ben blij dat u al zo veel toelichting hebt gegeven. Ik ben uiteraard ook op de hoogte van de stand van zaken van het decreet. En als het decreet er is, is het er.

Maar mijn vraag gaat verder, precies omdat twee luiken uit het Paardenwedrennendecreet vernietigd zijn door het Arbitragehof. De vraag is hoe het nu verder moet. In die zin denk ik dat de minister van Begroting ook wel zijn rol kan spelen. Ik ben uiteraard ook op de hoogte van het feit dat niet alleen deze minister bevoegd is, maar dat we ook de minister van Landbouw daarbij moeten betrekken. Dat zal blijken uit mijn verdere vraagstelling.

Minister, collega's, het decreet voorzag in een sportief en een financieel luik. Hier gaat het meer specifiek over dat financiële luik, dat vanwege een aantal bevoegdheidsbetwistingen is vernietigd door het Arbitragehof. Maar zoals u weet, is er recent in Kamer en Senaat een beslissing genomen over die weddenschappen. Ik denk dus dat wij heel ajour zitten met onze vraag.

Minister, welke uitvoering kunnen we verder geven aan het decreet? Een van de drie luiken, of houden we het bij de twee of drie luiken? Kan het decreet worden opgenomen in een aangepaste vorm, om de sector van de paardenwedrennen nieuw leven in te blazen?

Ik heb nog een bijkomende vraag, omdat men aan de overkant recent een wet heeft goedgekeurd. Vlaanderen is bevoegd om de belastingsvoeten vast te leggen. In die zin is het van groot belang dat wij hier de belastingvoeten op de onderlinge weddenschappen aangenomen van buitenlandse rennen kunnen vastleggen. Het kan ook zijn dat de belastingvoeten die vandaag reeds gelden in het bewuste decreet-Denys, opnieuw kunnen worden opgenomen. U bent op de hoogte van de nietigverklaring, en u zult ook wel weten dat daar geen enkele vraag over is gesteld. Wat kunnen we doen opdat het decreet-Denys toch de nodige fiscale impulsen kan geven om de sector nieuw leven in te blazen?

De heer Eric Van Rompuy: Minister, collega's, ik heb die discussie van a tot z meegemaakt. Dat voorstel van decreet was ingediend door André Denys, samen met Francis Vermeiren en Marc van den Abeelen, en werd gesteund door CD&V, met Gerald Kindermans, Erik Matthijs en ondergetekende, en namens de toenmalige Volksunie door wijlen Chris Vandenbroeke. Het ging dus om een initiatief vanuit het parlement. De sp.a, met Bruno Tobbacq, en de toenmalige groene fractie gingen absoluut niet akkoord. Ik geloof dat het Vlaams Belang het wel heeft gesteund.

De Raad van State stelde, en André Denys heeft dat moeten erkennen, dat er geen twijfel over bestond dat de invoering van belastingen met betrekking tot weddenschappen op paardenrennen een federale bevoegdheid is gebleven. De Kansspelcommissie was van oordeel dat het een residuaire bevoegdheid was van de federale overheid.

Het vaststellen van de tarieven is natuurlijk essentieel, omdat het decreet de bedoeling had om het herstel van de weddenschappen mogelijk te maken. De sector was in elkaar gezakt en

was niet meer interessant. Er werd gewoon niet meer gespeeld. De bedoeling was om een fiscale stimulus te geven, maar wij zijn daar in het Vlaams Parlement niet voor bevoegd.

André Denys heeft zijn zaak dan geamendeerd, om vanuit Vlaanderen een soort bindend advies te verstrekken. Maar dat moet uiteindelijk worden bepaald door de federale regering. Hij heeft dan een aantal paragrafen ingevoerd, onder andere dat het aannemen van weddenschappen onderworpen is aan de voorafgaande machtiging van de federale minister van Financiën. We hebben toen een hele discussie gehad. Denys heeft dan zelf zijn amendement ingediend om tegemoet te komen aan de Raad van State. Het ging echter niet ver genoeg, en uiteindelijk is de zaak vernietigd door het Arbitragehof.

In het Vlaams Parlement heeft men dus maximaal geprobeerd om daarop in te spelen. De mensen van de drafmaatschappijen en van de Federatie voor Paardenrennen waren hier trouwens voortdurend aanwezig. Het is uiteindelijk gestrand op juridische argumenten, maar ook op het feit dat de federale regering op dat ogenblik niet bereid was om daar enige medewerking aan te verlenen.

De voorzitter: Minister Muylers heeft het woord.

Minister Philippe Muylers: Ik kan alleen bevestigen wat u naar voren brengt, voorzitter.

Ik wil wel een nog iets ruimer antwoord geven, mevrouw De Waele. Ik heb contact opgenomen met minister-president Peeters, omdat hij al op 4 november 2008 naar aanleiding van twee vragen om uitleg in de Subcommissie voor Landbouw, Visserij en Plattelandsbeleid een uitvoerige toelichting heeft gegeven over de studie aangaande de Vlaamse paardenhouderij en het maatschappelijke, sociale en economische belang van de sector. In zijn antwoord heeft de minister-president aangegeven dat er samen met de Vlaamse Federatie voor Paardenwedrennen, zodra die erkend is, kan worden nagegaan of, en zo ja welke, onderdelen van het decreet-Denys operationeel kunnen worden gemaakt. Er werd ook uitdrukkelijk verwezen naar wat er al dan niet in werking zou kunnen treden.

Op dat ogenblik had de vereniging weliswaar al inlichtingen ingewonnen bij het departement, maar was de erkenningaanvraag nog niet ingediend. Intussen is daar verandering in gekomen. De Vlaamse Federatie voor Paardenwedrennen is erkend bij ministerieel besluit van 5 februari 2009. Ik kan u meedelen dat de eerste gesprekken tussen de vereniging en het kabinet van de minister-president zijn opgestart. Als het financiële luik aan bod komt, zal ik mee uitgenodigd worden. Dan zullen we zien wat er al dan niet aan bod kan komen, in de context zoals de voorzitter die heeft geschetst.

De voorzitter: Mevrouw De Waele heeft het woord.

Mevrouw Patricia De Waele: Minister, ik dank u voor uw antwoord. Het stelt me enigszins gerust dat u de bereidheid toont om ook het fiscale onderdeel te bespreken.

De voorgeschiedenis is uitvoerig aan bod gekomen. Uit het verleden weet ik dat het een vrij gepolitiseerd dossier is geworden. Ik zou het liever buiten de politiek houden. Ik zou graag hebben dat met vereende krachten wordt gewerkt om ervoor te zorgen dat de belastingvoeten in het Vlaamse gedeelte geregionaliseerd kunnen worden, dat de voeten kunnen worden vastgelegd. De Kansspelcommissie heeft onlangs de beslissing genomen. Er is dus een zeer belangrijke beslissing. We moeten daar snel werk van maken, want het is 5 voor 12. We moeten de sector helpen.

Een en ander sluit ook mooi aan bij het actieplan over paardenhouderij van minister-president Peeters. Het gaat meer specifiek om de actiepunten 10 en 13, die handelen over de paardenwedrennen. Het geven van een impuls aan het fiscaal gedeelte zou mooi aansluiten bij het uitvoeren van dat actieplan.

Minister, u zegt dat de werkgroepen worden opgestart of dat ze samen zullen komen. Waarschijnlijk liggen er al data vast.

Minister Philippe Muyters: Er is een gesprek geweest tussen de nieuwe vereniging en het kabinet van de minister-president. Als het over fiscaliteit gaat, zullen we daar ook bij betrokken worden.

De heer Eric Van Rompuy: We hebben daar verschillende commissiebesprekingen aan gewijd.

Ik heb de verslagen nog eens opgediept. De zaak is tot op het bot uitgepraat in het parlement. Voor Agalev was Ludo Sannen de woordvoerder. Men is niet over een nacht ijs gegaan. We hebben de zaak juridisch laten bekijken. Er waren ook experts bij betrokken.

U moet echter niet de illusie creëren dat Vlaanderen daaraan ook maar enige stimuli kan geven. U zult onmiddellijk botsen op dezelfde bezwaren als wij. Ik raad u aan die teksten eens goed te lezen om te weten waarvoor wij al dan niet bevoegd zijn.

Mevrouw Patricia De Waele: Voorzitter, het lijkt me raar dat Vlaanderen niet hetzelfde kan doen als Wallonië. Het zou niet slecht zijn om ook eens over de taalgrens te kijken hoe zij de zaak hebben opgelost.

Ik ben zelf bijzonder goed op de hoogte en ben goed geplaatst om over dit dossier mee te spreken. Ik heb in een andere hoedanigheid meegewerkt aan wat hier al die jaren werd besproken. Nu is er een deur geopend. De wet die door de Kansspelcommissie vrij recent werd goedgekeurd, opent deuren. We hebben zeker de regionale bevoegdheid om de belastingvoet vast te leggen.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

■

Vraag om uitleg van de heer Lode Vereeck tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over de vraag van de Europese Commissie aan België tot wetsverandering om het btw-tarief op nieuwbouw en de bijhorende grond gelijk te schakelen

De voorzitter: Het antwoord wordt gegeven door minister Muyters.

De heer Vereeck heeft het woord.

De heer Lode Vereeck: Voorzitter, dit onderwerp werd in het verleden al een paar keer behandeld, nog voor de intrede van LDD in het Vlaams Parlement. Het is ook al aan bod gekomen tijdens een actualiteitsdebat. Ik moet dan ook niet zeer gedetailleerd ingaan op de technische aspecten van het dossier.

Voor de collega's die het dossier niet goed kennen of er niet goed vertrouwd mee zijn, kan ik zeggen dat het Europese Breitsohl-arrest ondertussen al 10 jaar oud is. Uit de interpretatie ervan blijkt dat het niet opgaat dat met twee verschillende belastingregimes wordt gewerkt voor de grond – de Vlaamse registratie – en de gebouwen – de federale btw. Als we dat zouden rechtzetten en één tarief gebruiken, raadt de Europese Commissie aan om het btw-tarief te gebruiken voor zowel de bouwgrond als voor de bijbehorende woning.

Als we die registratierechten afschaffen en ze vervangen door een btw-tarief, dan is er een inkomensverlies voor Vlaanderen en zijn er extra inkomsten voor de federale schatkist. Dat verschil moet natuurlijk op de een of andere manier worden gecompenseerd. Van 10 procent registratierechten naar 21 procent btw op de grond overgaan, houdt natuurlijk een belastingverhoging in, die niet alleen de bouwsector behoorlijk zou kunnen treffen, hoewel er natuurlijk het tarief van 6 procent is op het federale niveau. Ook de gezinnen die op zoek zijn naar een nieuwe woning zullen dat natuurlijk voelen.

Er is niet alleen de rechtstreekse verhoging. Er zijn ook een aantal sociale correcties bij de registratierechten. In Vlaanderen mogen we bijvoorbeeld onze registratierechten meenemen bij de aankoop van een nieuwe woning. Ik denk ook nog aan het abattement, het bijabattement, die eveneens dreigen te verdwijnen. Er is nog een communautair aspect over de sanering, waar ik echter niet verder op inga.

Het arrest dateert van 2000. De regeling wordt ingevoerd vanaf 1 januari 2011. Er is overleg gepleegd met de federale overheid. De diensten van de minister zouden ook onderzoeken of de beslissing van het Btw-Comité van de Europese Commissie technisch in orde was. Men zou ook onderzoeken of de Vlaamse belangen voldoende werden verdedigd in het Btw-Comité. Het is interessant even te verwijzen naar een uitspraak van de vorige minister van Begroting, die meermaals heeft aangegeven dat de Vlaamse belangen in Europa niet goed werden verdedigd. Hij heeft dat onder andere gezegd in deze commissie op 13 januari 2009. Hij zei toen dat hij samen met de minister-president betreunde dat de Belgische regering het Vlaamse standpunt in het Btw-Comité geen kansen heeft gegeven.

Minister, het is belangrijk dat er snel klaarheid komt in dit dossier. Wat is de stand van zaken eind februari 2010, op een dikke 10 maanden van een mogelijke implementatie? Wat is de stand van zaken in dit dossier? Tijdens het actualiteitsdebat van 14 oktober kondigde u aan dat er overleg zou worden gepleegd met de federale regering. Welke stappen zijn er sinds die vergadering van het Overlegcomité nog verder gezet? Is er nog verder overleg geweest? Wat was het resultaat van dat overleg en welke stappen zullen nog gezet worden?

Ik kom nog even terug op de uitspraak van de vorige minister van Begroting. Hij zei dat de Vlaamse belangen door de Belgische vertegenwoordiging in het Btw-Comité niet goed zijn verdedigd. Hij heeft dat trouwens nog eens herhaald in De Tijd, waarin hij stelde dat onze zaak niet goed werd onderzocht in Europa. Minister, tijdens de plenaire vergadering van 14 oktober 2009 zei u dat de nieuwe regering nu onderzoekt of men met alle argumenten rekening heeft gehouden. Met 'men' wordt natuurlijk het Btw-Comité bedoeld. Welke stappen werden hier ondernomen? Wat was het resultaat? Als er een resultaat was, welke gevolg zult u daaraan geven? Tijdens datzelfde actualiteitsdebat van ondertussen meer dan 4 maanden geleden zei u dat u de beslissing van het Btw-Comité zou analyseren. Is dat al gebeurd? Zo niet, waarom niet en wanneer zal dat wel gebeuren? Zo ja, wat zijn dan de bevindingen? Zijn er mogelijk nog openingen die we kunnen aangrijpen om het Vlaamse standpunt eventueel acceptabel te maken? Welke concrete stappen kunnen op basis van uw aangekondigde analyse gezet worden?

Op 31 maart 2009 heeft de Europese Commissie aan de federale regering gevraagd om het arrest om te zetten in Belgische wetgeving. Op 25 september 2009 heeft de Europese Commissie deze vraag herhaald en ook gevraagd een tijdstabel voor te leggen. Op het Overlegcomité van 14 oktober 2009 werd alvast beslist dat de federale regering de regeling zou invoeren vanaf januari 2011. Zoals het er nu naar uitziet, halen we dat niet. Bestaat het risico op een ingebrekestelling door Europa? Indien ja, welke stappen worden dan gezet? Er zijn ook een aantal nefaste gevolgen verbonden aan de invulling van deze Europese eis, die zou ingaan op 1 januari 2011. Welke opties bekijkt de Vlaamse Regering momenteel om de inkomensderving voor de Vlaamse publieke financiën te compenseren? Welke opties en maatregelen bekijkt de Vlaamse Regering om die kostprijsverhoging voor de Vlaamse woningkoper te vermijden?

De voorzitter: Mevrouw Smaers heeft het woord.

Mevrouw Griet Smaers: Voorzitter, minister, ik sluit me aan bij deze vraag. Ik zou graag weten welk overleg er allemaal plaatsvindt met de federale overheid, hoe dat overleg verloopt, of er al sprake is van een compensatie, wanneer die compensatie definitief kan zijn, of die ingaat samen met het budget voor 2011.

De voorzitter: De heer Strackx heeft het woord.

De heer Felix Strackx: Voorzitter, minister, collega's ik zou graag nog wat aanvullingen geven bij wat de heer Vereeck heeft gezegd. Dit is een communautair dossier, mijnheer Vereeck. *(Opmerkingen van de heer Koen Van den Heuvel)*

De beslissing van de Europese Commissie in deze zaak werd uitgelokt door Wallonië, door minister Reynders. Het Breitsohl-arrest van 2000 was een slapend arrest. Het ging trouwens niet eens over een privéwoning, wel over een garage. Het is Didier Reynders die dat dossier heeft aangegrepen om de btw op de vervuilde Waalse industrieterreinen te kunnen recupereren. Het is Didier Reynders die dat dossier onder de aandacht van de Europese Commissie heeft gebracht. Het komt dus niet zo maar uit de lucht gevallen. Het werd uiteindelijk voorgelegd aan het Btw-Comité. De minister heeft ons een kort verslag overgemaakt. Mijnheer Vereeck, ik weet niet of u het hebt gelezen.

De heer Lode Vereeck: Mijnheer Strackx, ik ben daar volledig van op de hoogte. Ik heb getracht om mijn vraag zo kort mogelijk te houden. Het staat ook allemaal in mijn vraag aan de minister.

De heer Felix Strackx: Het verslag van het Btw-Comité is hallucinant. De Belgische vertegenwoordiger van Didier Reynders heeft het Vlaamse standpunt niet eens verdedigd, niet eens uitgelegd. Die mensen van het Btw-Comité werden volledig gedesinformeerd door de vertegenwoordiger van Didier Reynders.

Er is een actualiteitsdebat geweest. Ik denk dat wij de enige fractie waren die in onze actualiteitsmotie heeft gevraagd om niet in te stemmen met die voornemens van de federale regering en om alles in het werk te stellen om de invoering van de btw-heffing op bouwgrond tegen te gaan. De andere fracties hadden zich daar toen al, dat bleek ook uit hun moties, bij neergelegd. Ze gingen eerder in de richting van de vraag 'hoe kunnen we dit nu compenseren, zowel voor de Vlaamse schatkist als voor de Vlaamse kopers'. Ik had ook begrepen dat de Vlaamse Regering toen heeft gezegd dat ze dit zou proberen te compenseren.

Er zijn veel dingen die moeten worden gecompenseerd. Eerst zijn er de minderinkomsten voor de Vlaamse schatkist: 42 miljoen euro. Ik geef u nog een kleine kans dat u dit gedaan zult krijgen van Didier Reynders, want voor hem brengt dit veel meer op dan 42 miljoen euro.

Hoe gaat u de meerkost voor de Vlaamse koper van gemiddeld 16.000 euro compenseren? Hoe gaat u het abattement voor starters van 15.000 euro compenseren? Hoe gaat u het bijabattement van 10.000 euro voor Vlaamse kopers die een hypothecaire lening afsluiten, compenseren?

Ik moet nu wel zeggen dat dit laatste de schuld van de Vlaamse Regering was. Ik heb daar indertijd, toen het decreet hier werd goedgekeurd, voor gewaarschuwd en gevraagd om de hypothecaire aftrek niet te koppelen aan het verkrijgen van het gewone abattement. Men heeft die twee dingen aan elkaar gekoppeld: je kunt geen bijabattement krijgen als je niet ook in aanmerking komt voor het gewone abattement. Dat was in mijn ogen niet correct.

Hoe zult u de meeneembaarheid van de registratierechten compenseren? Hoe zult u dat kunnen doen? Dat zal niet gaan.

Al die mogelijke facetten die aan de invoering van deze btw-regeling gekoppeld zijn, zijn ontzettend ingewikkeld. Als de Vlaamse Regering zich sterk maakt om dit allemaal te compenseren, dan vraag ik me af hoe u dat zult kunnen doen, want volgens mij kunt u dat niet.

De voorzitter: De heer Van den Heuvel heeft het woord.

De heer Koen Van den Heuvel: Voorzitter, minister, ik heb nog een vraag. Misschien heeft de heer Vereeck die al vermeld, dat weet ik niet, want ik was even buiten voor een telefoontje.

Vorige week is er in Trends een column verschenen van Jan Van Dyck, de hoofdredacteur van Fiscoloog. Hij schetste de problematiek en minimaliseerde die eigenlijk. Hij stelt: “De Belgische wetgever heeft aan deze nieuwe regeling het kleinst mogelijke toepassingsgebied gegeven. Ze geldt namelijk slechts voor zover het gaat om een bijhorend terrein waarvoor de toelating werd verkregen om erop te bouwen en dat door eenzelfde persoon wordt overgedragen, tegelijk met het gebouw waartoe het behoort. Zodra het terrein afzonderlijk door iemand anders wordt overgedragen, geldt de nieuwe regeling niet. Dus dit betekent dat als de verkoper van het appartement en/of het huis en de verkoper van de grond andere rechtspersonen zijn, alles bij het oude zou blijven. Dat wil zeggen dat alleen btw op het gebouw verschuldigd zijn en de registratierechten op de grond.”

Dit is wat de heer Van Dyck, een fiscalist, heeft gesteld. Als dit zo zou zijn, dan is het traditioneel Belgische achterpoortje gevonden. Ik weet niet of u in kennis bent van dit standpunt? Hoe evalueert u dit standpunt?

De voorzitter: Minister Muylers heeft het woord.

Minister Philippe Muylers: Voorzitter, na het Overlegcomité van 14 oktober 2009 is er hierover geen enkel overleg meer geweest met de federale overheid in de schoot van het Overlegcomité. Meer nog, intussen is de Programmawet waarin de aangepaste btw-regeling is opgenomen, wel al gepubliceerd in het Staatsblad. De betrokken bepalingen treden dus inderdaad in werking op 1 januari 2011, tenzij de ministerraad dit nog vervroegt.

Mijnheer Vereeck, niet ik, maar de minister-president heeft tijdens het actualiteitsdebat geantwoord, maar uiteraard gaat het om het standpunt van de Vlaamse Regering.

Op het Overlegcomité van 14 oktober werd een vraag gesteld en een eis herhaald. De vraag die werd gesteld, was om het advies van het Btw-Comité technisch te bekijken. Zoals u terecht stelt, werd aan mijn diensten gevraagd om dit voor te bereiden. Ik kom hier zo dadelijk op terug. Wat de compensaties betreft, hebben we gevraagd om de afspraken van het Overlegcomité van 23 april 2008 te respecteren, met name dat “de problematiek geïntegreerd zal worden in het globaal debat van de financiering van de Gewesten en de Gemeenschappen dat in de komende maanden zal plaatshebben”. We hebben ook gevraagd om rekening te houden met het sociaal beleid dat Vlaanderen reeds voert inzake registratierechten en met de bezorgdheid dat de maatregelen geen kostenverhoging voor de burgers tot gevolg hebben.

Mijn diensten hebben effectief het advies van het Btw-Comité geanalyseerd. Daaruit blijkt dat de standpunten van het comité vooral verwijzen naar de bestaande rechtspraak van het Hof van Justitie, zonder bijkomende motivering. Zo wordt er niet ingegaan op de hoofdvraag: mag België, als de overdracht van een gebouw en het bijhorend terrein inderdaad één enkele handeling is, een wettelijke regeling hebben die slechts een deel van die overdracht vrijstelt? Ik antwoord hiermee ook al op de vraag van de heer Van den Heuvel, want het is alleen als het één enkele handeling is; als het twee handelingen zijn, is dit niet van toepassing.

Het gevoel dat mijn diensten hadden, was dat als we het geheel mogen vrijstellen, het logisch is dat ook een deeltje kan worden vrijgesteld, vanuit het principe ‘wie het meerdere kan, kan ook het mindere’. Het zou in dat opzicht dus niet zinloos geweest zijn om een ingebrekestelling door de Europese Commissie af te wachten. In de rechtsleer is ook al voorzichtig geopperd dat het Europees Hof van Justitie wel eens minder streng zou kunnen zijn dan de Europese Commissie. Het advies zelf van het Btw-Comité is uiteraard niet bindend en aangezien Vlaanderen inzake btw geen bevoegdheid heeft, kan het geen concrete stappen dienaangaande ondernemen.

Zoals reeds aangehaald, is de btw-wetgeving een federale materie. Verdere stappen in de procedure kunnen en zullen dan ook door de federale overheid worden genomen.

Gezien de publicatie van de Programmawet neem ik aan dat de Belgische federale overheid geprefereerd heeft om geen extra conflicten met de Commissie op te starten, wat derhalve

impliceert dat de afspraken van het Overlegcomité van 23 april 2008 verder zullen moeten worden uitgewerkt, zo niet zouden we naar een belangenconflict kunnen gaan.

Het is in elk geval zo dat ik ook heb gevraagd om dit punt opnieuw te agenderen op het Overlegcomité wegens het gebrek aan gevolggeving aan de afspraken die werden gemaakt op 23 april 2008 en op 14 oktober 2009.

Hoe de gevolgen van de aangepaste btw-wetgeving kunnen worden vermeden, maakt momenteel het voorwerp uit van verder onderzoek door de Vlaamse administratie. Dat gaat dan niet over de achterpoortjes, die hebt u al aangegeven, maar wel over de vraag of ook op andere manieren het sociaal beleid dat wij daarmee voeren, kan worden opgevangen binnen de bestaande regelgeving.

De voorzitter: De heer Vereeck heeft het woord.

De heer Lode Vereeck: Minister, ik probeer de informatie ook voor mezelf logisch te ordenen, maar ik zie er een klein beetje een tegenstrijdige analyse in. Aan de ene kant, in het tweede gedeelte van uw analyse, zegt u dat er eigenlijk nog voldoende ruimte is om in het verweer te gaan tegen de Europese uitspraak.

Minister Philippe Muyters: Mag ik het helemaal anders samenvatten? Wij hadden op 14 oktober gevraagd aan de federale regering om te wachten met de publicatie tot het technisch onderzoek klaar was. Ze heeft niet gewacht, maar wij hebben wel het technisch onderzoek gedaan.

Uit dat technisch onderzoek blijkt dat we eigenlijk wel gronden hadden om een uitspraak af te wachten van het Hof van Justitie. Dat is nu van geen tel meer aangezien de federale overheid er niet voor heeft gekozen om te wachten, maar wel om de Programmawet waar deze bepaling in stond, met de vankrachtwording vanaf 2011, uit te voeren. Dat is het geval, de wet is nu van kracht en heeft tot gevolg dat de afspraken die eraan gekoppeld zijn, moeten worden uitgevoerd.

Een fundamentele afspraak van april 2008, die door de vorige Vlaamse Regering met de federale overheid werd gemaakt, is die “dat de problematiek geïntegreerd zal worden in het globaal debat van de financiering van de gewesten en de gemeenschappen dat in de komende maanden zal plaatshebben”. De zinsnede ‘komende maanden’ slaat op de maanden na april 2008, maar ja, ze komen sindsdien allemaal na die datum natuurlijk.

De heer Lode Vereeck: Lopen we als Vlaanderen dan niet een enorm risico? Dat debat over de herfinanciering van de gewesten en gemeenschappen is sowieso een heel ruim debat dat we niet een-twee-drie zullen oplossen, dat blijkt uit hoe de communautaire debatten in dit land verlopen, terwijl we hiermee natuurlijk al op 1 januari 2011 worden geconfronteerd.

Ik ga het anders zeggen. Ik ben een beetje verbaasd dat u in de toekomst dreigt met een belangenconflict indien de afspraken van 23 april 2008 niet worden nagekomen, maar die zullen in ieder geval niet voor 1 januari 2011 worden nagekomen, terwijl ik uit uw antwoord toch wel afleid dat er nu al voldoende grond is om op basis van de beslissingen van 14 oktober 2009 een belangenconflict in te stellen. Ik bedoel daarmee het volgende: daar werd ook beslist dat we het advies van het Btw-Comité technisch zouden bekijken.

Minister Philippe Muyters: Dat werd niet beslist, dat was een vraag van ons. Wij hebben gevraagd om te wachten.

De heer Lode Vereeck: Bent u bereid om op basis van uw juridische analyse, die ik onderschrijf, nu al een belangenconflict in te dienen?

Minister Philippe Muyters: Ik ben spijtig genoeg geen jurist, er zijn er heel wat in de Vlaamse Regering en waarschijnlijk ook in het parlement, maar ik weet niet of de mogelijkheid bestaat om daarover een belangenconflict in te roepen.

De heer Lode Vereeck: Het is een wet, dus kunt u dat.

Minister Philippe Muylers: In elk geval zullen we dit nu terug op het Overlegcomité brengen. Ik weet niet of er juristen aanwezig zijn, maar ik dacht dat als een Programmawet is goedgekeurd in het parlement, er dan geen belangenconflict kan worden ingeroepen.

De heer Lode Vereeck: Maar als dat wel zo zou zijn, dan bent u daartoe bereid?

Minister Philippe Muylers: Ik antwoord niet op hypothetische vragen, maar ik denk dat ik een duidelijk antwoord heb gegeven, namelijk dat de vragen van het Overlegcomité en de afspraken anderzijds twee verschillende dingen zijn. Op de vragen werd niet ingegaan en de afspraken werden tot nu toe niet nagekomen.

Men heeft één deel al uitgevoerd: de Programmawet werd goedgekeurd. Wij vragen nu uitdrukkelijk – en ik heb dit antwoord ook met de minister-president doorgenomen, want u hebt deze vraag tot hem gericht – om dit nu opnieuw op het Overlegcomité te agenderen en om te zien hoe hier uitvoering aan wordt gegeven binnen de afspraken die gelden.

De heer Lode Vereeck: En ik neem aan dat die uitvoering van de afspraken van 23 april 2008 geconcretiseerd moet zijn voor 1 januari 2011?

Minister Philippe Muylers: Er stond uitdrukkelijk dat “wat de compensaties betreft” de afspraken van 23 april 2008 moeten worden gerespecteerd. Ik ga er dus van uit dat dat het geval is.

De voorzitter: De heer Strackx heeft het woord.

De heer Felix Strackx: Ik wil toch nog eens wijzen op de gigantische transfer die deze hele btw-regeling op gang brengt. Ik heb een poging gedaan om te becijferen hoeveel dit zal opbrengen voor Wallonië, en dat loopt in de honderden miljoen euro! Wallonië begint nu pas met de sanering van zijn brownfields, en het gaat over duizenden vervuilde bedrijfsterreinen die zullen worden gesaneerd. Er komt dus een gigantische transfer op gang van Vlaams geld naar Wallonië, dat kunt u niet ontkennen. Het gaat om veel meer geld dan wij hier denken.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

■

Vraag om uitleg van de heer Lode Vereeck tot de heer Philippe Muylers, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport, over de eigen inning van de verkeersbelasting vanaf 2011 en de beslissing van de Vlaamse Regering van 15 januari 2010

De voorzitter: De heer Vereeck heeft het woord.

De heer Lode Vereeck: Voorzitter, op 10 juli 2008 heeft de vorige Vlaamse Regering beslist de inning van de verkeersbelasting, zijnde de verkeersbelasting, de belasting op inverkeerstelling en het eurovignet, in eigen beheer over te nemen en gebruik te maken van de mogelijkheid een dotatie te krijgen voor de overname van het federaal personeel. Tot nu toe wordt de inning door federaal personeel verzorgd.

Oorspronkelijk was voorzien de Vlaamse overname op 1 januari 2010 te laten plaatsvinden. Ten gevolge van een hele reeks grote en kleine problemen is die overname tot 1 januari 2011 uitgesteld. De problemen die aan de basis van dit uitstel liggen, zijn van interne en externe aard.

De interne problemen hebben vooral betrekking op problemen met het Vlaams platform. De minister heeft duidelijk laten weten dat een uitstel met een jaar zal volstaan om deze problemen aan te pakken.

Wat de externe problemen betreft, stelt de beleidsnota van de minister dat een uitstel met een jaar allicht niet alles zal oplossen. Ten eerste, er zijn problemen met de federale ambtenaren. We hebben een document van de Vlaamse Regering gekregen waarin die problemen netjes

staan opgesomd. Zo zullen we over minder locaties beschikken en zullen een aantal federale ambtenaren weer meer naar hun werkplek moeten reizen. Dat element speelt een rol. Daarnaast zijn er nog andere problemen.

Ten tweede, er zijn een aantal historische dossiers. Hiervoor moet de Bijzondere Financieringswet worden aangepast.

Die problemen hebben er uiteindelijk toe geleid dat de Vlaamse Regering heeft beslist de eigen inning tot 1 januari 2011 uit te stellen. In de beleidsnota Financiën en Begroting staat hierover het volgende te lezen: “Tegen eind 2009 moet duidelijk zijn of de condities voor de overname van de inning verkeersbelasting haalbaar zijn tegen 1 januari 2011.”

Op 15 januari 2010 heeft de Vlaamse Regering beslist de eigen inning van de verkeersbelastingen daadwerkelijk vanaf 2011 te laten doorgaan. De insourcing van de federale ambtenaren en de bijbehorende dotatie zijn hieraan gekoppeld. Die beslissing gaat ervan uit dat een oplossing moet worden gevonden voor de problemen die aan de basis van het uitstel lagen.

Minister, in uw beleidsnota hebt u over de problematiek van de overname van de federale ambtenaren en van de historische dossiers het volgende geschreven: “Wat de externe problemen betreft, zal één jaar uitstel allicht niet alles oplossen.” De beslissing van 15 januari 2010 doet evenwel vermoeden dat de problemen zullen worden opgelost of reeds zijn opgelost. Ik zie hier een interne tegenstelling: enerzijds zou meer dan een jaar nodig zijn, en anderzijds houdt de beslissing van de Vlaamse Regering in dat binnen minder dan een jaar wordt begonnen.

Is er reeds een uitgewerkte oplossing voor de personeelsovername? Zo ja, waaruit bestaat die oplossing? Zo nee, welke stappen zult u zetten om tot een oplossing te komen? Wanneer zal die oplossing er dan zijn?

De Bijzondere Financieringswet bepaalt dat de federale administratie voor de inning van de Vlaamse verkeersbelastingen in een contingent van 257 voltijdequivalenten (vte's) voorziet. Die ambtenaren zullen naar het Vlaamse Gewest worden overgeheveld. Volgens het personeelsplan van het Agentschap Vlaamse Belastingdienst (VLABEL) zou de personeelsbehoefte slechts 223 vte's bedragen. Dat is 34 ambtenaren minder dan voorzien.

De beslissing van de Vlaamse Regering stelt hierover het volgende: “Door te opteren voor dit scenario engageert de Vlaamse Regering zich tot het zoeken naar een oplossing voor een eventueel overschot aan overgenomen federale personeelsleden via een spreiding over de verschillende entiteiten van de Vlaamse overheid waar zij zullen worden gecompenseerd door natuurlijke afvloeiingen niet te vervangen.”

Ik zou graag wat meer uitleg over dat overschot van 34 ambtenaren krijgen. Wat is het gevolg op het personeelsbestand? Wat is eventueel de budgettaire kost hiervan? Binnen welke termijn zal dit allemaal worden uitgevlakt en zal de impact op het personeelsbestand worden geneutraliseerd? Hebt u daar enig zicht op? Is er geen alternatieve oplossing die het mogelijk maakt het aantal over te dragen ambtenaren met het door VLABEL vooropgestelde aantal te laten overeenstemmen? Ik vermoed dat dit om juridische redenen niet gaat. Ik zou dit echter graag eens van de minister horen.

Om met de eigen inning van start te kunnen gaan, moet het personeel grondig worden voorbereid en opgeleid. Uit de nota aan de Vlaamse Regering van 16 oktober 2009 blijkt dat de FOD Financiën weigert het personeel voor 1 januari 2011 af te staan. De heer Van de Velde, een partijgenoot van mij die in de Kamer van Volksvertegenwoordigers zetelt, heeft minister Reynders gevraagd hoe het zit. Blijkbaar klopt deze informatie. Op basis van welke argumenten neemt de FOD Financiën deze houding aan? Welk overleg heeft hierover plaatsgevonden? Gaat het om pertinente onwil van de federale overheid, of zijn er praktische

problemen waardoor we dit personeel niet eerder kunnen overnemen? Zoals het nu zit, zullen ze hier op 1 januari 2011 koudweg binnenvallen.

Om het probleem van de indiensttreding van die federale ambtenaren op 1 januari 2011 op te vangen, voorziet de beslissing van de Vlaamse Regering van 15 januari 2010 in een “bijkomende indienstneming door VLABEL van 10 vte's vanaf 1 september 2010. Deze vte's zullen niet structureel aan het personeelsbestand van VLABEL worden toegevoegd, maar zullen worden gecompenseerd door de natuurlijke uitstroom bij VLABEL in dezelfde mate niet stelselmatig te vervangen.”

Ook hierover zou ik graag wat uitleg krijgen Hoeveel vte's hebben we nu bij VLABEL? Wat is de voorziene uitstroom in de loop van de komende jaren? Hoe lang zal het duren voor we opnieuw op hetzelfde niveau belanden?

Naast de problematiek van de personeelsovername, zijn ook aan de afhandeling van de historische dossiers problemen verbonden. Eind 2008 ging het om 160.000 dossiers inzake de verkeersbelastingen. Ongeveer de helft hiervan bestaat uit reeds jarenlang aanslepende probleem dossiers. Het lijkt me aangewezen deze dossiers door de federale administratie te laten afwerken. De overzetting naar het Vlaams platform en de aanpassing ten gevolge van de overname zou immers een aanzienlijke kost met zich kunnen meebrengen. Bovendien is hiervoor een aanpassing van de Bijzondere Financieringswet nodig. Ik heb begrepen dat het om een louter technische aanpassing gaat. Die aanpassing zou inhouden dat de overname een gewestbelasting op basis van aanslagjaren in plaats van op kalenderjaren mogelijk moet maken.

Ik zou hier graag wat meer uitleg over krijgen. Hebt u zicht op een oplossing? Zo ja, in welke richting gaat die oplossing? Zo neen, welke stappen moeten de komende maanden nog worden gezet? Zal dit punt op de agenda van het Overlegcomité worden geplaatst? Indien een technische aanpassing van de Bijzondere Financieringswet niet mogelijk zou blijken, is de vraag hoe u dit wilt aanpakken om de eigen inning vanaf 1 januari 2011 niet in het gedrang te brengen.

Wat zijn de te verwachten kosten die aan de eigen inning van de verkeersbelastingen zijn verbonden? Ik heb begrepen dat die kost groter is dan de dotatie opbrengt. Is die meerkost reeds in de op 16 december 2009 goedgekeurde begroting voor 2010 opgenomen? Moet dit eventueel nog tijdens de eerstvolgende begrotingscontrole gebeuren? Uit cijfergegevens van de vorige minister van Begroting blijkt dat het om een recurrente kost van ongeveer 4 miljoen euro per jaar zou gaan. Beschikt u over recentere cijfers? Wat zal vanaf het eerste jaar van de inning de jaarlijkse impact op de begroting zijn?

De voorzitter: De heer de Kort heeft het woord.

De heer Dirk de Kort: Voorzitter, ik zou me graag bij de vraag om uitleg van de heer Vereeck aansluiten. Het is in de eerste plaats positief dat de Vlaamse Regering heeft beslist de inning van de verkeersbelastingen in eigen beheer te nemen en hiervoor een concrete datum heeft vooropgesteld.

Dit is positief omdat we in de toekomst anders over onze verplaatsingen zullen nadenken. Dit staat trouwens ook in het Vlaams regeerakkoord. Een andere wijze om onze verkeersbelastingen te innen zal verder worden onderzocht. Het zal een vergroening worden. Ik zou het dan ook interessant vinden om wat meer uitleg over het overleg binnen de Vlaamse Regering te krijgen.

We hebben in de pers vernomen dat de Waalse minister van Financiën en Begroting volgend jaar een autowegenvignet wil invoeren. Pas nadien zou op een kilometerheffing worden overgeschakeld. Blijkbaar is de Waalse overheid weer van mening veranderd. Dat zal in elk geval gevolgen hebben voor de wijze waarop wij in de toekomst met onze verkeersbelastingen zullen omspringen.

De voorzitter: Minister Muylers heeft het woord.

Minister Philippe Muylers: Voorzitter, het insourcingstraject is complex en moet snel van start gaan. In tegenstelling tot wat sommige mensen denken, is er geen administratieve dienst voor verkeersbelastingen die we van de federale overheid kunnen losweken en overplaatsen. Weinig of geen ambtenaren van de FOD Financiën houden zich dagelijks bezig met de verkeersbelastingen. De meeste van die ambtenaren hebben verschillende taken. Om die reden gaat het hier om een zeer complex gegeven. Bovendien is het belangrijk te weten dat het federale ICT-systeem verschrikkelijk verouderd is. Dit systeem is volledig in de eigen mainframe-applicaties ingekapseld. Ook op het vlak van de ICT moeten we bijgevolg van nul herbeginnen. In het verleden is al gebleken dat dergelijke zaken bijzonder moeilijk zijn.

Aangezien het ondertussen februari 2010 is, kan ik gelukkig een juiste stand van zaken geven. In mijn beleidsnota heb ik naar externe problemen verwezen. Samengevat, gaat het om de personeelsproblematiek en om de historische dossiers.

Wat de personeelsproblematiek betreft, zal de houding van de FOD Financiën en van de vakbonden het finale resultaat uiteraard mee bepalen. Op 15 januari 2010 heeft de Vlaamse Regering beslist voor een overname van het personeel van de FOD Financiën te opteren. Concreet zullen 257 vte's of 289 individuele werknemers de overstap maken.

De procedure ligt volledig in handen van de FOD Financiën. Die moet zo spoedig mogelijk een dienstorder sturen naar alle mensen die potentieel in aanmerking komen. Ten gevolge hiervan zullen we twee golven krijgen. De eerste golf, waarvan ik hoop dat ze zo groot mogelijk is, bestaat uit vrijwilligers. Of die mensen over de nodige expertise beschikken, kunnen we niet met zekerheid zeggen. We hopen in elk geval dat de mensen met expertise zich kandidaat zullen stellen. Na de golf van de vrijwilligers volgt een kans om de rest op te vullen met ambtenaren die ambtshalve worden overgedragen. Ik wil hier benadrukken dat de hele procedure op het niveau van de federale overheid wordt voorbereid en geïmplementeerd.

Als Vlaamse overheid kunnen we ook een paar initiatieven nemen. We kunnen faciliterende en ondersteunende maatregelen nemen. De Vlaamse overheid moet zo snel mogelijk duidelijkheid over de pecuniaire voorwaarden en over het ontvangstkader scheppen. We zullen die mensen niet enkel loonbehoud bieden. Het is eveneens belangrijk vast te leggen welke premies en toelagen eveneens behouden zullen blijven. Hierover wordt momenteel overleg met de vakbonden gevoerd in sectorcomité 18.

Daarnaast werkt VLABEL aan een roadshow. Dit lijkt me een zeer goed initiatief. Concreet komt het erop neer dat we ons op een positieve manier aan de FOD Financiën zullen voorstellen. De betrokken mensen krijgen te zien waar ze terecht zullen komen en hoe daar wordt samengewerkt. Ze zullen fysiek kunnen zien wat en wie VLABEL in feite is. Dit lijkt me de beste manier. De roadshows zullen door de leidende ambtenaren en enkele leden van het directiecomité worden verzorgd. We voorzien tevens in audiovisuele ondersteuning. Op die manier kunnen de betrokkenen hun nieuwe werkomgeving, met inbegrip van de bureaus en de computers, bekijken. Tevens kunnen ze informatie over hun loon, hun loopbaan en dergelijke vragen.

Voor de historische dossiers zal allicht moeten worden gezocht naar een pragmatische oplossing aangezien zelfs de FOD Financiën herhaaldelijk heeft gesteld dat de overdracht op 1 januari de facto onmogelijk is omwille van het feit dat het hier niet enkel over verkeersbelastingdossiers gaat, er komen dikwijls verschillende belastingschulden in voor. Men zou elk dossier manueel moeten openen en doornemen om een inschatting te kunnen maken van wat moet worden overgedragen. Hierover zijn de eerste afspraken gemaakt met het kabinet van minister Reynders.

Ik neem uw vragen twee tot vier samen omdat ze allemaal over personeelsaangelegenheden gaan. Er zullen 289 ambtenaren worden getransfereerd. Het gros mag pas vanaf 1 januari 2011 overkomen. Dat impliceert dat we een voorbereidingstraject nodig hebben met een

kernteam van eigen mensen. Dat is vanzelfsprekend omdat we niet zelf kunnen bepalen wie overkomt. Dat kernteam telt nu al negen mensen. Er zullen binnenkort nog eens elf mensen aan worden toegevoegd. Deze mensen waren al voorzien op het organogram van VLABEL. Ook in de budgettaire middelen werd al voorzien.

Ik had een goed gesprek met VLABEL. Zij gaan ervan uit dat zij dertig mensen als kernteam nodig hebben in het voorbereidingstraject. Ik ben dan ook vragende partij om van de 289 personeelsleden er vooraf al tien te kunnen krijgen. Ik hoop dat het tien vrijwilligers zijn met kennis en expertise inzake verkeersbelasting. Wij hebben daarover overlegd met het kabinet van minister Reynders. Men heeft ons daar de terbeschikkingstelling van tien vrijwilligers vanaf 1 september 2010 toegezegd. Dat is dus een vooruitgang in vergelijking met het moment waarop ik mijn beleidsnota schreef.

Voor het nodige personeelsquantum op kruissnelheid gaan we er inderdaad van uit dat we geen 289 mensen nodig hebben om de verkeersbelasting zelf te innen. Het realiseren van efficiëntiewinsten is dan ook altijd als een vaste premisse meegenomen en toegepast. Ik kan u verzekeren dat we effectief willen werken met frontoffices en backoffices: met twee grote centrale zetels in Brussel en Aalst, en vier kleinere in de provinciehoofdsteden Brugge, Antwerpen, Hasselt en Leuven. Daarnaast zijn er dertig mobiele controleurs.

Als er een eventueel overschot is van federale ambtenaren, zullen we onderzoeken hoe we ze kunnen verspreiden over de entiteiten van de Vlaamse overheid om zo de natuurlijke afvloeiing die er de komende jaren zal zijn in andere diensten aan te vullen en er zo voor te zorgen dat daar geen nieuwe aanwervingen moeten gebeuren. Het is evident dat dit surplus zal afnemen naargelang van het aantal ambtenaren dat om de een of andere reden niet effectief kan worden ingezet. Er kunnen mensen bij zijn die langdurig ziek zijn, een verlof hebben wegens een opdracht, een loopbaanonderbreking of wat dan ook. Aangezien de hele transferprocedure nog moet starten, heeft mijn administratie nu nog niet voldoende zicht op het juiste aantal dat uiteindelijk in overtal zal zijn. Daarom spreek ik ook het liefst over een mogelijk overtal. Laat ons eerst zien hoeveel mensen er overkomen en wat hun specialiteiten zijn en hoe we hen kunnen inzetten. Pas dan zal ik kunnen zeggen wat we daarmee zullen doen.

U zei ook dat we moeten proefdraaien en testen. Ik ben mij daar terdege van bewust. Voorzien in voldoende opleidingen is van cruciaal belang voor het welslagen van de operatie. Wij tekenen daar een draaiboek voor uit, zowel voor de periode tot 1 januari als die na 1 januari.

Ik kom nog even terug op de overdracht van historische dossiers. We hebben daar een stap vooruit gezet. De aanpassing van de bijzondere financieringswet is door de hoge symboolwaarde, zelfs voor de zeer beperkte technische aanpassing waarbij het woord ‘begrotingsjaar’ zou worden vervangen door het woord ‘aanslagjaar’, wellicht niet haalbaar. Maar met het kabinet van minister Reynders is de praktische afspraak gemaakt dat er zal worden gewerkt met een soort druppeltellermethode. De historische dossiers zullen geleidelijk worden doorgegeven aan de Vlaamse Belastingdienst. Bovendien heeft men het engagement genomen om zoveel mogelijk van die historische dossiers te proberen afhandelen voor 1 januari. Ook dat is in het belang van de beide administraties. Het is de enige pragmatische oplossing.

Voor 2010 zijn de kosten begroot op 7,7 miljoen euro. In het gros daarvan is voorzien. Er is nog een kleine aanpassing nodig aan de begrotingscontrole 2010. We zijn daar volop mee bezig. U sprak over een goede 4 miljoen euro voor 2011. De nettokost is 5 miljoen euro. Maar natuurlijk: als we mensen overgeheveld krijgen die elders kunnen worden ingezet, kun je daarvan opnieuw de kostprijs aftrekken. Daarom verwacht ik dat de vroeger gemaakte inschatting rond de 4 miljoen euro ligt. De 5 miljoen euro waarover ik het heb, is de brutokost van 17,6 miljoen euro en anderzijds de dotatie van 12,7 miljoen euro. Dat geeft samen de 4,9 miljoen euro die we hebben.

U hebt de essentie van de zaak naar voren gebracht: dat we een eigen verkeersbelastingbeleid kunnen voeren. Met betrekking tot het autowegenvignet moet ik het antwoord schuldig blijven. De Vlaamse Regering is bezig met de autofiscaliteit. Ik ben samen met minister Crevits bezig met het rekeningrijden, maar wij hebben nog geen overleg gehad over de signalen die u hebt gekregen uit Wallonië.

De voorzitter: De heer Vereeck heeft het woord.

De heer Lode Vereeck: Minister, heel erg bedankt voor uw antwoord. U hebt omstandig geantwoord. LDD ondersteunt volledig de beslissing om de verkeersbelasting naar Vlaanderen over te hevelen en ook het traject dat u volgt. Het is een zeer logische stap in het streven naar Vlaamse fiscale autonomie. Dat staat hier uiteraard helemaal niet ter discussie.

Ik sluit ook aan bij wat de heer de Kort daarnet zei: ook voor die inhoudelijke hervormingen die u wenst door te voeren, ik denk aan de vergroening, is dat een absolute noodzaak. Eenheid tussen beleid en inning. Ook de uitbouw van VLABEL om voldoende kritische massa te hebben: dat zijn alleen maar positieve punten. Wij staan daar helemaal achter. Ook de beslissing van de Vlaamse Regering waarbij u drie scenario's hebt opgesteld, volgen wij natuurlijk, want zonder die insourcing en dotatie bedraagt onze meerkost niet ongeveer 17 miljoen euro, maar 4,9 miljoen euro.

Ik heb enkel nog een paar punten van bezorgdheid en zaken die ik wil uitklaren. De insourcing wordt door de beslissing om uit te stellen gedeeltelijk uitgesteld, maar ik vrees dat we daarmee de problemen een beetje voor ons uit schuiven. U zegt dat we in vol sociaal overleg zijn. Ik heb natuurlijk ook uw voorbereidende nota gelezen. Ik kan alleen maar mijn vingers gekruist houden dat we met die discussie binnen dat sociaal overleg en binnen dat comité tijdig landen.

De bijzondere wet van 16 januari 1989 stelt dat de federale administraties verplicht zijn om het personeel dat belast is met de inning van de gewestbelasting over te dragen indien we erom verzoeken. U zegt zelf dat u op zoek gaat naar vrijwilligers. Voor de rest zullen die mensen gedwongen worden.

Het idee van een roadshow is een heel mooie suggestie: onbekend maakt immers onbemind.

U noemt een ander getal: 289 getransfereerden. Ik spreek over 257, een getal dat ik heb uit de documenten van de Vlaamse Regering.

Minister Philippe Muylers: Ik heb beide cijfers genoemd. 257 is het aantal voltijdse equivalenten. Dat komt, volgens wat wij weten, neer op 289 individuele werknemers.

De heer Lode Vereeck: Goed, dat is dan uitgeklaard.

Ik vrees toch nog een klein beetje de toename van het aantal ambtenaren omdat, zoals u heel duidelijk hebt gezegd, u nog onvoldoende zicht hebt op welke mensen met welke expertise zullen overkomen. En u weet ook niet wie waar afvloeit en wie waar zal kunnen worden ingezet en waar er een compensatie voor de natuurlijke afvloeiing kan gebeuren. Het overtal van 34 mensen blijft ook bestaan. Daar komt nog een kernteam van twintig mensen bij. U zegt, ook in uw beleidsnota, dat dit geen structurele toename zal zijn. Sta ons toe daar een afwachtende houding in aan te nemen en te zien wie er zal worden overgeheveld.

Ik heb ten slotte nog een suggestie. Ik las, ter voorbereiding van dit dossier, dat de dienst Douane en Accijnzen 94 mensen zou moeten afstaan. U zei zelf dat er niet echt een groep van mensen specifiek bezig is met die belastingen; ze zijn wat versnipperd. De dienst Douane en Accijnzen zou 94 mensen moeten afstaan, confer het koninklijk besluit van september 2009. Die dienst betwist dat zoveel mensen in Vlaanderen bezig zijn met de controle van verkeersbelastingen en zegt dat hij, wanneer hij in het kader van deze operatie 94 mensen moet afstaan, zijn taken niet meer naar behoren zal kunnen uitoefenen. U voelt me natuurlijk al op kousenvoeten aankomen: is er hier nu eigenlijk geen regeling mogelijk om minder dan 94 mensen van de dienst Douane en Accijnzen over te nemen, om aldus ook minder dan die

257 voltijdse equivalenten over te nemen en meer te landen in de buurt van ons eigen personeelsplan, dat waren er 223? Op die manier kan het overbodige aantal overgedragen federale ambtenaren toch enigszins worden beperkt.

Minister Philippe Muyters: Uw redenering zou kloppen indien wij zouden kunnen selecteren op de mensen die overkomen. Maar er komen er over van het laagste tot het hoogste niveau. Het contingent is vastgelegd. Wij zeggen ja of neen. Stelt u zich voor dat we het met eigen personeel zouden doen, dan komt alles, over het geheel van het land genomen, er als surplus bij. Stel dat we zeggen dat we het zelf zouden doen omdat we dan tenminste weten wie het gaat doen, dan blijven de 289 op het federale niveau en krijgen we er in Vlaanderen een aantal bij. Daarom hebben we ervoor gekozen dat ze overkomen. Het overtal zetten we elders in. De dotatie komt mee over. Zo zal het overtal toch nog nuttig worden ingezet bij de afvloeiingen die we de volgende jaren verwachten. Dat is de meest pragmatische oplossing, die ook het minste extra ambtenaren in de totaliteit met zich zal meebrengen.

De heer Lode Vereeck: Welke onderhandelingsmarge hebt u nog binnen de heel complexe communautaire werking van dit land om te zeggen dat er 257 moeten overkomen? Wij hebben er 223 nodig. Er moeten er 94 van Douane en Accijnzen komen. U zegt: hoog en laag. Dat begrijp ik. Maar waarom zouden we er geen zestig van Douane en Accijnzen overnemen? Kunnen we daarover niet onderhandelen?

Minister Philippe Muyters: Neen, het aantal is gekoppeld aan de dotatie. Dat is geen onderhandelingsbasis. In de contingentering is wettelijk niet voorzien. De federale overheid kan dat doen, maar wij hebben gevraagd om af te stappen van de contingentering van het aantal mensen over de verschillende diensten. Het gesprek over het al dan niet uitvoeren van die contingentering is nog aan de gang.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

■

Vraag om uitleg van de heer Lode Vereeck tot de heer Philippe Muyters, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport, over de door de Vlaamse overheid betaalde verwijlintresten

De voorzitter: De heer Vereeck heeft het woord.

De heer Lode Vereeck: Minister, ik heb deze vraag om uitleg ingediend naar aanleiding van uw antwoord op mijn schriftelijke vraag over de verwijlintresten in de periode 2004-2009. In 2004 bleken de verwijlintresten 3,5 miljoen euro te bedragen, in 2005 3,9 miljoen euro, in 2006 4 miljoen euro, in 2007 3,1 miljoen euro, in 2008 6,2 miljoen euro, en in 2009 4,1 miljoen euro. In totaal werd dus meer dan 25 miljoen euro aan verwijlintresten betaald in de vorige legislatuur.

Het gaat om de jaarlijkse verwijlintresten per departement of beleidsdomein, inclusief de verzelfstandigde agentschappen zonder rechtspersoonlijkheid. Maar het totale bedrag aan verwijlintresten is vast nog een stuk hoger. In uw antwoord op mijn schriftelijke vraag geeft u heel correct aan dat het enkel gaat om verwijlintresten betaald door de departementen en de verzelfstandigde agentschappen zonder rechtspersoonlijkheid. We moeten dan ook nog eens op zoek gaan naar de intern verzelfstandigde agentschappen met rechtspersoonlijkheid en de extern verzelfstandigde agentschappen (EVA's). Zij halen hun middelen immers ook voor het grootste deel uit de Vlaamse begroting. Ook die verwijlintresten worden dus met Vlaams belastinggeld betaald.

Op basis van de cijfers uit uw antwoord op mijn schriftelijke vraag stel ik vast dat het probleem vooral bij het departement Mobiliteit en Openbare Werken ligt. In 2007 was dat

departement bijvoorbeeld goed voor 89 percent van de verwijlintresten, in 2008 voor 96 percent en in 2009 zelfs voor 97 percent.

25 miljoen euro op 5 jaar tijd, dat is toch nog altijd 1 miljard Belgische frank. Hoe evalueert u die cijfers? Vindt u dat een aanvaardbaar bedrag? Welke factoren liggen aan de basis van de omvang van die verwijlintresten? Wat is de oorzaak van de laattijdige betaling van facturen? Deelt u de empirische vaststelling dat het probleem vooral bij het departement Mobiliteit en Openbare Werken ligt? Welke elementen spelen hier? Ik beschik sinds gisteren over wat bijkomende informatie, waar ik al een stukje van de vraag mee kan oplossen, maar op het moment dat ik de vraag heb ingediend, was het mij niet duidelijk hoe dat allemaal komt.

Als we de concrete oorzaken kennen, kunnen we aan maatregelen denken. Kan dit bedrag aan verwijlintresten volgens u verlaagd worden met de gepaste maatregelen? Zult u concrete maatregelen nemen om de mate van tijdigheid van factuurbetalingen te verhogen? Zo ja, wat staat er op stapel en binnen welke termijn? Hebt u daarbij een concrete target? Wat is voor u wel een aanvaardbaar niveau van verwijlintresten en laattijdige betaling?

In uw antwoord gaf u enkel de intresten betaald door de departementen en de verzelfstandigde agentschappen zonder rechtspersoonlijkheid. Betalen ook de Diensten met Afzonderlijk Beheer (DAB's), de intern verzelfstandigde agentschappen met rechtspersoonlijkheid en de extern verzelfstandigde agentschappen verwijlintresten? Over welke bedragen gaat dat?

De voorzitter: Minister Muylers heeft het woord.

Minister Philippe Muylers: Mijnheer Vereeck, ik wil in de eerste plaats verwijzen naar mijn antwoord op de schriftelijke vraag nummer 141 van de heer Keulen, waar u meer details kunt vinden.

Ik zal ook nog kort ingaan op de verschillende punten die u naar voren hebt gebracht. Uiteraard is elke euro verwijlinteresten er een te veel, maar ik wil dat meteen ook wat nuanceren. Voor de laatste zes begrotingsjaren spreken we over grosso modo 4 miljoen euro per jaar. Dat is één zesduizendste of 0,017 percent van de Vlaamse begroting.

De oorzaken zijn heel divers van aard. Dat gaat over personeelsverloop, geschillen met aannemers, problematische oplevering van de gefactureerde werken, goederen of diensten, incorrecte facturaties, verloren gegane facturen, jaarlijkse afsluiting van de boekhouding en dergelijke meer.

Dat het departement Mobiliteit en Openbare Werken (MOW) daarin de grootste omvang heeft, is vanzelfsprekend gezien de aard van de opdracht van het departement en de investeringsportefeuille voor openbare werken. Door de drie entiteiten van het ministerie worden sinds 2006 maatregelen genomen met het oog op het vermijden van verwijlintresten. Het departement MOW en de IVA's Maritieme Dienstverlening en Kust, en Wegen en Verkeer volgen maandelijks de evoluties van de betaalde verwijlintresten op in hun managementcomité.

Het Agentschap Wegen en Verkeer heeft daarnaast nog een dienstorder dat is uitgeschreven met het oog op het voorkomen van verrekeningen en het beheersen van de doorlooptijden van de verrekeningen, zodat de verwijlintresten tot een minimum worden beperkt. Die dienstorder schrijft bijvoorbeeld voor dat het onbetwistbare deel van een vordering onverwijld wordt betaald. Dat is ook opgenomen als doelstelling in de beheersovereenkomst van de IVA Wegen en Verkeer.

Binnen Waterwegen en Zeekanaal bestaat er een procedure 'Boekhoudkundige verwerking inkomende facturen en creditnota's van de aannemingsopdrachten'. Wekelijks wordt door de leveranciersboekhouding nagegaan welke facturen reeds vervallen zijn of binnen de 3 werkdagen vervallen. Tevens worden na de maandelijkse btw-aangifte alle openstaande

schulden ouder dan 60 dagen onderzocht en wordt met de dossierbeheerders contact opgenomen.

Bij De Lijn volgt een softwaresysteem de betalingstermijnen van facturen op.

U hoort het, er is ondertussen heel wat gebeurd om de interesten te beperken, maar ze tot nul herleiden zou ook betekenen dat er nergens betwistingen en dergelijke meer zijn. Het is uiteraard in de eerste plaats aan de bevoegde minister, Hilde Crevits, om haar organisaties en departementen binnen het beleidsdomein MOW maximaal te responsabiliseren. Ik heb de indruk dat dat ook duidelijk gebeurt.

De contractuele verwijlintresten zijn bepaald in de algemene aannemingsvoorwaarden, artikel 15, vastgesteld bij KB van 29 september 1996 en zijn dus van toepassing op alle instanties die onder de wetgeving overheidsopdrachten ressorteren, ongeacht hun rechtspersoonlijkheid. Het is wel zo dat de gegevens met betrekking tot de verwijlintresten, en in se alle boekhoudgegevens, zeer eenvoudig rapporteerbaar zijn vanuit de centrale boekhouding, tenminste voor die entiteiten die hun boekhouding voeren via de centrale boekhouding georganiseerd door het Agentschap Centrale Accounting. Maar de meeste interne verzelfstandigde agentschappen met rechtspersoonlijkheid en de meeste EVA's hebben een eigen apart boekhoudsysteem. Om die reden heb ik de gegevens met betrekking tot de verwijlintresten beperkt tot de gegevens die rechtstreeks en eenduidig uit de centrale boekhouding zijn af te leiden.

In mijn antwoord aan de heer Keulen heb ik dat uitgebreid met de entiteiten binnen het beleidsdomein MOW die niet boeken in het centrale boekhoudsysteem. Die gegevens heb ik verkregen via individuele bevraging, wat op zich een vrij intensief proces is. Maar aangezien het beleidsdomein MOW goed is voor 95 percent van alle verwijlintresten, ga ik ervan uit dat het Vlaams Parlement op die manier een goed inzicht krijgt op de verwijlintresten, en dat alle andere bevragingen niet veel extra informatie opleveren.

De voorzitter: De heer Vereeck heeft het woord.

De heer Lode Vereeck: Minister, ik dank u voor het antwoord. Wat de evaluatie van de cijfers betreft: dat is meerderheid versus minderheid. Ik geef het absolute bedrag, u geeft het relatieve bedrag, en we zijn allemaal gelukkig. De eerste keer dat ik met de cijfers werd geconfronteerd, vond ik het in ieder geval veel.

Wat ik interessant vond in uw antwoord, zijn de oorzaken. Als we het over een aantal maatschappelijke problemen hebben, van verkeersveiligheid tot patiëntveiligheid, dan moeten we het hebben over vermijdbare risico's. Een aantal van de redenen die u hier opsomt, zijn volgens mij niet aanvaardbaar, of zouden geen aanleiding mogen geven tot verwijlintresten.

Ik lees in uw antwoord: "De oorzaken van het overschrijden van de vervaldag bij betalingen zijn zeer divers." Ik overloop ze even. Personeelsverloop: dat zou al niet mogen. Geschillen met aannemers: dat is iets wat mijns inziens niet kan. Problematische oplevering van de gefactureerde werken: als er een probleem is met die werken, zie ik niet goed in waarom die aannemer recht zou hebben op een verwijlintrest. Ofwel is het goed, ofwel is het niet goed. Daar heb ik wat problemen mee. Incorrecte facturaties: ik zie niet in hoe een incorrecte facturatie aanleiding kan geven tot een verwijlintrest. Verloren gegane facturen: dat zou al helemaal niet mogen. De jaarlijkse afsluiting van de boekhouding en van het financieel systeem, waardoor dossiers vanaf begin december niet meer kunnen worden betaald tot meestal medio januari: daardoor hebben we dus eigenlijk structureel en systematisch verwijlintresten aan ons broek. Als ik uw antwoord goed lees, hebben we dus een boekhoudkundig en financieel systeem waardoor we van december tot medio januari niets meer kunnen doen. Als ik dat lees, denk ik dat er nog zaken kunnen worden verbeterd.

Een aantal vzw's die met de Vlaamse overheid werken, berichten mij dat er weer heel veel vertraging is. Dat zou te maken hebben met nieuwe software voor de betaling van facturen. Bent u daarvan op de hoogte?

Ik vrees dat 2010, of misschien 2009, geen goed jaar zal worden. 2011 misschien wel, maar er is toch wel een probleem.

Minister Philippe Muyters: U vroeg naar de redenen. Ik heb u een objectieve, eerlijke opsomming van de redenen gegeven. Ik heb niet gezegd dat ik die allemaal aanvaardbaar vind en dat daar verwijlntresten mogen worden opgelopen.

Ik zeg verder dat MOW het belangrijkste aandeel vormt, en dat de responsabilisering al gebeurt en verder moet gebeuren door de bevoegde minister. Dat geldt ook voor de overige. Ik vind ook dat een aantal van degene die u aanhaalt, verlaagd moeten kunnen worden.

Wij hebben op 4 januari inderdaad een nieuw boekhoudkundig pakket, Orafin, in gebruik genomen. Als ik het mij goed herinner, konden daardoor gedurende een kleine week geen facturen betaald worden. Een aantal facturen heeft daardoor een lichte overschrijding gekend. Voor zover ik weet, was dat een heel kortstondig probleem en is dat intussen al lang opgelost.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

■